

Böjtölnek-e a reformátusok?

A kérdést vizsgálva és még hitvallásainkat is segítségül hívva sem egyszerű választ találni erre a sokak érdeklődését felkeltő kérdésre. **3. oldal**

Az vagyok, amit megeszek

Nem csak lelki értelemben, de testileg sem mindegy, mit veszünk magunkhoz ebben a mindenféle káros anyaggal elhalmozott világban. **4. oldal**

Hagyományápolás és értékmentés

Évtizedekkel ezelőtt karácsony közeledtével még betlehemezők járták a falvak utcáit, hogy az ünnepre irányítsák az emberek figyelmét. **5. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2015. FEBRUÁR XXVI. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

VÁLTOZTASD A KÖVEKET KENYÉRRÉ!

Jézus Krisztus mielőtt elkezdte volna szolgálatát, a pusztában megkísértetett. Aljas, gonosz kísértés volt ez. A Szentírás tanúsága szerint akkor lép Jézus mellé a Sátán, amikor Jézus megéhezett. Jézus éhes, mert a test erőtlensége, a testnek megvannak a maga korlátai, a test kiszolgáltatott. Ez ellen aligha lehet tenni valamit. A Lélek viszont kész. Minél elesettebb, éhesebb a test, a lélek annál felkészültebb, erősebb kell legyen. Különben éhségünk megfog, és szolgátságba taszít. „Változtasd a köveket kenyérré!” – kéri a Sátán Jézustól. De mi is a baj ezzel a kéréssel? Miért gonosz kísértés ez? Hiszen olyan sokan éheznek, milliók alszanak el

estéknként éhesen, kő pedig van bőven. A Sátán kérése egyszerű és végtelenül humánus: enyhíts a világ nyomorultjainak a szenvedésén! Ha te magad elég erős is vagy a negyvennapos böjtöléshez – hiszen Isten Fia vagy –, de az éhező, kiszolgáltatott embert ne hagyd éhezni! Jézus mégis nemet mond. Két okból: ne a csodáért higgyenek bennem, ne a kenyérért kövessenek és szeressenek engem! Az Isten országa nem üzlet. Másodjára pedig az ember felelős az embertársa éhezéséért. Élelem van bőven a világban, csak meg kellene osztani. Ezt a felelősséget pedig nem veszi le Isten az ember válláról.

A GYÜLEKEZET A VILÁG REMÉNYSÉGE

Már nem emlékszem, hogy melyik honlapon, de egy gyors internetes felmérésben meg lehet tekinteni azt, hogy a Föld többi lakosához viszonyítva, hogyan állunk anyagilag. Amikor megnéztem ezt pár hónapja, megdöbentő adat tárult elém: egy romániai átlagfizetéssel rendelkező embernél a világ több, mint 80 százaléka rosszabb anyagi körülmények között él. Persze, ha nyugat felé nézünk, akkor fáj a szemünk, mert ott sokkal vonzóbb keresetek vannak, de átértékelhető az állandó siránkozásunk, ha látjuk a teljes képet.

Tudom, valójában bennünket nem az kellene vigasztaljon, hogy mások rosszabb körülmények között élnek, mint mi. Az azonban elgondolkodtató, hogy ha már a gazdagabbak közé tartozunk, mit teszünk azért, hogy a szegényebbeket felemeljük. Mert mi már megszoktuk azt, hogy holland segélycsomagokat kapunk, amin össze lehet venni gyülekezeti tagoknak, de nem lenne már itt az ideje annak, hogy mi is segítsünk?

A világtól ezt a segítséget nem igazán várhatjuk el. Pedig a technika nagyon sok mindent meg tudna oldani. Ha megéri valakinek, akkor a lehető legnagyobb gyorsasággal el tud jutni a világ másik felére is, de ha segítségről van szó, az éhezők javára, lelassulnak a dolgok. (folytatás a 2. oldalon)

A GYÜLEKEZET A VILÁG REMÉNYSÉGE

(folytatás az 1. oldalról)

Annyi felvételt láthatunk ijesztően sovány gyermekekről, de kérdésem az ilyenkor, hogy vajon a kamerás táskába belefért egy kis élelem is? Ha katonai beavatkozásra serkent az érdek, akkor nem számít a távolság, de ha adakozásról van szó, máris szűkös a kassza.

Nagy dolgok ezek, és el lehet intézni ezt egy kézlegyintéssel: úgy se tudjuk mi a világot megváltani. Nem is kell nekünk azt megváltani, mert valaki már megtette, de kutya kötelességünk, sőt „tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtlenekek erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk.” (Róm 15,1)

Hogy a tartozásunkat törlesszük, jó lenne legalább körülnézni a magunk háza táján. Az erősebb gyülekezetek a gyengébb lábbon állókat is észrevehetik, megaláztatás, kuncsorgás és koldulás éreztetése nélkül. Ugyanúgy a gyülekezet attól gyülekezet, hogy a tagok egymás terhét hordozzák.

Krisztus ilyen tekintetben is megváltottatta a világot, mert tanítványai és az általuk alapított gyülekezetek átértékelték a gyermekekhez, elesettekhez, betegekhez, nőkhöz, stb. való viszonyulást. Az élő gyülekezetek ma is reménységei a világnak.

A második világháború után sok helyen éhező kis árvák kószáltak a háború sújtotta városok utcáin. Egyszer egy fagyos reggelen egy amerikai katona visszafelé igyekezett londoni barakkjába. Ahogy terepjárójával befordult egy sarkon, észrevett egy kislányt, aki egy pékség kirakata előtt állt, orrát az ablaküveghez nyomva. Odabent a pék tésztát gyúrt egy újabb adag friss fánkhoz. Az éhes fiú némán bámulta, orrát az ablakhoz szorítva, és tátott szájjal leste a pék minden mozdulatát. A katona a járdaszegély mellé húzódtott az autóval, megállt, belépett a boltba, vett egy tucat fánkot, betette egy zacskóba, és visszament oda, ahol a fiú állt a londoni reggel ködös hidegében. Mosolyogva odanyújtotta a zacskót, és csak ennyit mondott: „Tessék!” Ahogy megfordult, hogy elmenjen, érezte, hogy megrángatják a kabátját. Hátránézett, és hallotta, ahogy a gyerek halkán megkérdezi: „Uram... maga Isten?”

Nos, ez a mi feladatunk, mert Istent nem látják, de a tőle kapott, bennünk megnyilvánuló szeretetet igen. Ezért küldte el Isten a Fiát, Jézust, és ezért hozta létre gyülekezetét is. Az élő gyülekezet ily módon lehet a világ reménysége. Éltessük tovább ezt a reményt!

RÁCZ ERVIN

IMAHETI GONDOLATOK – ADJ INNOM!

(folytatás az előző lapszámából)

5. nap: KINYILATKOZTATÁS

„Merítőedényed sincs, a kút is mély” (Jn 4,11)

A samáriai asszony a Jákób kútja felé tart. Ott legalább egyedül lehet. Nem kell szégyenkeznie senkitől, de csalódik. Ott ül egy férfi a forrásnál, és vizet kér tőle. Valóban szomjas? Vagy ez is olyan, mint a többi férfi? Majd kérdez: Hogy adhatnék én neked vizet? Te zsidó vagy, én meg samáriai. Mi nem barátkozunk egymással! Valóban nem szoktunk barátkozni egymással mi sem. Talán nem ismerjük fel a felkínálóban Jézust. Nem ismerjük Isten ajándékát.

Ássuk a Jákób-kutakat. A csalás kútjait, a bizalmatlanság, a szeretetlenség, önteltség stb. kútjait. De nem kapunk vizet, ezért maradunk mindig szomjasak, éhesek és csalódottak. Nekünk nincsen edényünk, nem Jézusnak! Fel kell ismernünk, nem tudunk víz nélkül élni. Ezért jövünk mindig újra és újra a forráshoz. Nem értjük, miféle vizet akar nekünk adni Jézus. Engedd, hogy naponta felkínálhassa számodra az örök élet vizét, hogy örök életre buzgó víznek kútfeje legyen benned.

LUCZA ISTVÁN

6. nap: BIZONYOSSÁG

„Örök életre buzgó víz forrásává lesz benne” (Jn 4,14)

Egy egészséges társadalomban tulajdonképpen meg sem kellett volna történnie ennek a beszélgetésnek. Az adj innom kérésre a cselekedet kellett volna következzen, de ehelyett előítéletek, félelem teszi bonyolulttá a helyzetet. Jézus ad erre a bonyodalomra megoldást, aki nemcsak a magányos vízfordónak, hanem a ma élő embernek is adja az igazi értéket, az Élő vizet. Ebben bizonyosak lehetünk.

Másrészt örülök annak, hogy megtörtént a beszélgetés, mert ez által is tudjuk, hogy Jézusban rátalálhatunk a forrásra, melyhez érve nem nekünk kell buzgólkodni, mert azzal nem jutunk el messzire, hanem az Ő ereje buzoghat, pezseghet bennünk, és elmondhatjuk az egyik ifjúsági ének szavaival: „A forrásnál szívem inni kér. Élő víz fakad, ömlik rám. A forrásnál lelkünk összeér, újra az vagyok, akinek álmodtál.”

RÁCZ ERVIN

7. nap: BIZONYOSSÁG

„Adj innom” (Jn 4,7)

Csodálatos, hogy olyan Istenünk van, aki beszél, szavát, hangját ma is meg lehet hallani. Foglalkozik velünk, lelki szomjúságtól gyötördő emberekkel. Azon keresztül, hogy „Adj innom”, mit kér tőled? Kéri: add oda életed hátralevő részét, a házasságodat, egészségedet, problémáidat, bajaidat, azt a kevés erőt, ami még megvan, állítsd az ő szolgálatában, hogy vegye kézbe. Ki akar szabadítani földhözragadt gondolkodásunkból, és új perspektívát állít élénk. Magára irányítja a tekintetünket, akinél minden életkérdésre válasz van, mert ő az élő víz, a feltámadás és az élet.

Miért nem kérjük az örök életre tápláló vizet? Mert, ha ismernéd, aki tőled kér, kérdez, te kérnél tőle. A tudni róla dolgokat és az ismerni őt állapot között lényegbeli különbség van. Ismerni őt, azt jelenti, hogy személyes közösségben vagyok vele, Ő életem Ura, Ő vezet, annak fogadom el, akinek kijelentette magát, és mindennek ellenére annak hiszek, amit megmondott. Ebben van a megoldás, a mi gyógyulásunk és örök életünk. (Jn 17,3)

SÁNDOR ANDRÁS

8. nap: TANÚSÁGTÉTEL

„Sokan hittek benne az asszony szava miatt” (Jn 4,39)

Egy találkozás és egy mély beszélgetés Jézus Krisztussal teljes változást hozhat életünkben. A samáriai asszonynak sikerült, nekem miért ne sikerülne? Nem kell más hozzá, csak az, hogy elmenjek minden nap a kúthoz, a forráshoz, ahol Jézussal találkozhatok. Az élet vizét – bűnbocsánatot és örök életet – felkínáló Mester a saját kérését akarja nekem megtanítani, és arra buzdít, hogy én mondjam ki ezután: „Adj innom!” Azt akarja, hogy boldogok legyenek azok, akik éheznek és szomjúhozózzák az igazságot, mert megelégtettek.

A megelégtett szív megszabadul a bűn terhétől, új életet tud kezdeni Krisztussal, és ezt az örömet meg akarja osztani másokkal is. Legyek az Ő cserépedénye, hogy elvihessem az élet vizét másoknak. Legyek hírnök, legyek világító mécses, legyek kiáltó szó a pusztában, amitől mások is keresni fogják azt a kútot, ahol leülhetnek és beszélgethetnek a Szabadítóval.

Imahét után közös célunk legyen az, hogy sokan higgyenek Benne, és sokan váljanak követőivé. Ehhez pedig szavahihetőknak kell lennünk: beszédünk és cselekedetünk igazolják hitünket. Lélekben imádjuk az Istent, de ennek a Léleknek szemmel láthatóan szárnyalnia kell mások csodálatára és megtérésére.

SZÖNYI LEVENTE

BÖJTÖLNEK-E A REFORMÁTUSOK?

Van-e református böjt? A kérdést vizsgálva, és még hitvallásainkat is segítségül hívva igen-csak bajban érezheti magát lelkipásztor és gyülekezeti tag egyaránt, ha választ keres erre a kérdésre.

Heidelbergi Káténk egy szót sem ejt a böjtről, a II. Helvét Hitvallás hasznosnak tartja ugyan, de nem írja elő a böjt gyakorlatát kötelező jelleggel. Kálvin János Institutiojában (A keresztyén vallás rendszere) az egyházfegyelem kérdésénél beszél a böjtről, de ő sem igazán támogatja (az imádság és a bűnbánat „segéd-eszközének” tekinti).

Miért nem beszélnek ezek a nagyon fontos hitvallási irataink a böjti, 40 napos önmegtartóztatás üdvösséges természetéről? Ennek oka mindenképp az, hogy református felfogás szerint az ember megszentelődése az egész életre kiterjed, azt nem lehet és szabad „tisztább” (böjtölés, bűnbánati hét) és „hétköznapi” időszakokra osztani. Ennek legékezebb példája Kálvin Genfi gyülekezeti rendtartása, ami tulajdonképpen a város minden polgárának életrendjét szabályozta (ebben a korban a gyülekezet és a város még egybeesett).

A lelkészokról szóló cikkelyek nemcsak azok alkalmazását és felkészítését („az Írás helyes és szent ismerete”) tárgyalja, hanem példamutató életfolytatásukat egyenesen előírja. Tilos volt nemcsak az Írás megbotrántoztatás és szokatlan magyarázása, vagy a hiábavaló kérdések kíváncsi kutatása, de a vakmerőség, a rosszhiszeműség és a „tánc és hasonló erkölcs-telenség” is.

A gyülekezeti tagokkal kapcsolatos részeken feltűnően nagy terjedelemben és aprólékosan esik szó (a 166 pontból mintegy 55 foglalkozik ezzel a kérdéssel) a házasságról és a tiszta házasságról. Házasulandók (első házasság előtt) csak szülői engedéllyel kelhettek egybe, de a hozomány visszatartását sem lehetett a túlzott atyai szigorral leplezni. Befolyásolás esetén a vétkesek büntetése 3 napi elzárás volt kenyéren és vízen, azaz böjtölés volt előírva.

A mai kor számára több érdekességgel is szolgál a Genfi Káté: bizonyos esetekben semmisnek nyilvánítható volt a házasság. Abban az esetben például, ha a férj kereskedés végett elutazott, ott fogságba esett, és legalább 10 éve semmilyen hír nem érkezett róla, a házasságot érvénytelenítették, és a feleség törvényesen újra férjhez mehetett. Válóknak minősült a házasság előtti eltöltött testi fogyatékos (mely a házasságot csorbítja), a férj csavargása, vagy a szeszélyből kötött komolytalan házasság bevallása.

Különös hangsúly esik még a rokoni fokok megállapítására, hogy egyértelmű legyen: ki kivel nem köthet házasságot egy családon belül (nem vérségi kapcsolat esetén sem). Kereszteléskor a gyermek nem kaphatta a három királyok (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) nevét, mert azokat a katolikusok „bálványimádásra és varázslásra” használták.

Ezeket a mindennapi életet alapjaiban meghatározó viselkedési szabályokat már Kálvin korában is szigorúnak mondták egyesek, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy reformátorunknak 20 évbe telt, amíg nagy harcok árán végre elfogadtatta a genfi városi tanáccsal javaslatát. Persze a becsületes embernek mindez nem jelentett nehézséget, sőt egyenesen logikusnak és élhetőnek bizonyult a kálvini rendtartás. És hogy miképpen kapcsolódik ez a böjthöz? Kálvin a magánélet szigorú szabályozásával azt akarta elérni, hogy ne lehessen hamis utakon járni, és közben azzal a

megnyugvással lenni, hogy „majd leböjtölöm, a böjti időben tisztábban fogok élni...”. Ilyen módon ugyanis a böjt nemhogy bűnbánatra, önvizsgálatra vezető magatartás lett volna, hanem egyenesen bünt eltörlő, váltságszerző és Istent kifizető cselekménnyé válna. Kálvin ezért minden napot „böjti” komolyságúnak és Istenre figyelőnek tekintett!

A szabályok mögötti szellemiségben és lelkületben élve a mindennapokat valóban nem is lenne szüksége az Isten útján járni szándékos embernek a böjti időszak mértéktartására, hiszen az már amúgy is élete szerves része kellene legyen. Milyen jó is lenne!

TOKÁR SÁNDOR

JÉZUS ÉS A BÖJT

Jézus mindig értékeli a kegyes ember őszinte és szívből fakadó vallási gyakorlatait, de arra int, hogy az alamizsna, az imádság és a böjt mindig Isten és ember magánügye legyen (Mt 6,1-18), nehogy az önmegdicsőítés kísértésébe essen valaki!

Befelé minden – kifelé semmi? Jézus egyedül böjtölt a pusztában 40 napig, ami azt is kifejezte: megvan a helye a böjtnak az ember életében. De hol van ez a hely? Az evangéliumok ugyanis arról is tudósítanak, hogy Jézust éppen azért vonják kérdőre, hogy amíg Keresztelő János tanítványai és a farizeusok „szerzetesrendje” láthatóan böjtölnek, addig Jézus, a „nagyétkű és részeges” mester, ezt nem követeli meg tanítványaitól. Miért ez a kettősség a böjttel kapcsolatban? Jézust képmutatással vádolják meg, és éppen az evés tekintetében.

Jézus válasza így hangzik: „Rávehetétek-e a násznépet, hogy böjtöljön, amíg velük van a vőlegény? De jönnek majd napok, amikor elvétetik tőlük a vőlegény, akkor azokban a napokban böjtölni fognak.” (Lk 5,34-35) Mély válasz ez: a böjt önmagunk hátrahagyása, megtagadása, nem pedig az Isten előtt való dicsekedés alkalmá: amíg bűnbánatban Isten után kiáltasz, addig böjtölj, de Isten színe előtt boldogan örvendezz a kegyelemért!

Az Ószövetség csak a nagy engesztelés napján írt elő kötelező böjtöt, hogy a test sanyargatásával elősegítsék a megtérést, ami az ünnep lényegét jelentette. A zsidó gondolkodásmód szerint ugyanis az igazi bűnbánatot a megtérés jeleinek is követnie kellett, azaz a bűnösnek meg kellett jobbítania életét, és a lehetőségekhez mérten helyre kellett hoznia az okozott (erkölcsi vagy anyagi) kárt. A böjt tehát azzal a komolysággal jár együtt, ami egy időben nem férhet össze az örömmel és vigadozással. Márpedig Jézus üzenete éppen az örömről, az evangéliumról szól!

Jézus tehát éppen a böjt mélységére és komolyságára mutatott rá: a böjt több pusztá külsőséges szertartásnál, meg kell annak legyen a helye, amint a Prédikátor is mondja: „Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak” (Préd 3,4).

Egyházi naptárunk ünnepeink sorrendje is ezt a jézusi felfogást követi: megvolt az ideje a farsangnak, most megvan az ideje a böjtnak, hogy azután majd meglegyen a húsvéti örömmel is!

T. SÁNDOR

NEM ESZIK A GYEREK!

Nem mindenki él igazán – mondja az egyik film főhőse. És ez nagyon igaz lehet a táplálkozásra is. Mert lehet élmények és öröm nélkül csak úgy enni, de lehetőség van az örömmel való táplálkozásra is.

Miért ne taníthatnánk meg gyermekeinknek az örömmel való étkezést? Étvágytalan a gyerek, sőt, válogatós?! Ismerjük el, sokszor a szülő azt szeretné, hogy többet és változatosabban egyen a gyermeke. De igazából a gyerek eleget eszik, rendszeresen fejlődik, csak mi vagyunk elégedetlenek, mert nem annyit eszik, amennyit mi szánunk neki.

Kedves szülőársak, ne feledjük, hogy gyerekünk gyomorkapacitása behatárolt! Mellesleg megjegyzem, mi sem szeretjük, ha jóllakás után is evésre unszolnak... Egy falattal se adjunk többet a gyereknek, mint amennyit szívesen elfogad. Higgyük el, nem lesz semmi baja. Sőt. Van olyan gyerek, aki rászoktatható, hogy a szükségleténél többet egyen, de ez egészségtelen elhízáshoz vezethet.

Evés közben az evésre kell figyelni. A gyerekek nagy részénél az evésre unszolás rossz emléket ébreszt, s az étkezéshez ismételen kötődő rossz emlékek étvágytalansághoz vezethetnek. Ne mutassuk lehangoltságunkat, ne mutassuk, hogy minden a gyerek étkezése körül forog. Ha egészséges a gyerek, ne aggódjunk, ha néha keveset eszik. Sport, friss levegő, mozgás, szépen terített asztal, ötletesen tálalt étel (ehető díszek) mind-mind olyan tényezők, melyek segítenek meghozni a gyerek étvágyát.

Fontos szem előtt tartani, hogy az étkezés az éhség csillapítására való, nem érdemel dicséretet vagy büntetést! Kicsinyünk étvágyát az is fokozza, ha együtt étkezik jó étvágyú gyerekekkel. Nagyon sokat számít a nyugodt, derűs légkör, és az, ha a lehető legtöbbször együtt étkezik a család.

Gyermekkorban alakul ki a helyes és kulturált étkezési mód, az egész életre szóló táplálkozási magatartás. Nem mindegy tehát, mit mutatunk gyerekünknek az étkezéssel kapcsolatban sem, hisz ez valóban egy életen keresztül lehet testi, de lelki erő- és örömforrás is a számára.

Végül pedig mindig fel kel hívni a gyerek figyelmét, hogy az étel Isten áldása és ajándéka, tehát hálával, tisztelettel és megbecsüléssel kell viszonyulni hozzá. Ennek legalapvetőbb módja az étkezés előtti imádkozás.

G. LEVENTE

AZ VAGYOK, AMIT MEGESZEK

Nem csak lelki értelemben, de testileg sem mindegy, mit veszünk magunkhoz! A mindenféle káros anyaggal elhalmozott világban egyre inkább hangsúlyt kap az egészséges életmód, azaz a káros anyagoktól való távolságtartás.

A mesterségesen előállított ételek fantasztikus ízekkel és egyre olcsóbb árral kecsegtetnek, egyre elérhetőbbek és egyre alattomosabban mérgezik az emberi szervezetet. Ezért fontos, hogy a családokban egyre tudatosabban figyeljünk a helyes életmódra és táplálkozásra.

A család szerepe azért fontos, mert az életmódbeli szokásainkat jórészt otthonról hozzuk. Jó megjegyezni, hogy a helytelen táplálkozás nem csak egy kis gyomorrontáshoz, elhízáshoz vezethet. Nagyon komoly betegségeket, testben történő elváltozásokat, szervi bajokat okozhat az, ha nem figyelünk oda, mivel táplálkozunk, mivel tápláljuk családunkat. Ez pedig elsősorban nem pénzkérdés.

Tanuljunk meg, hogy az ételeknek nem az ízük, kinézetük és illatuk az elsődleges, hanem a

tartalmuk, a tápanyagértékük. Mi az, amit egy adott élelmiszerből a test az emésztés folyamán helyesen tud hasznosítani. Sajnos, egyre inkább igaz már ránk is, hogy „üres élelmiszerekkel” táplálkozunk. Ezek az ételek leginkább kémiaiilag felerősített íz-aromákat tartalmaznak, melyek sok esetben függőséget – igen, függőséget! – okoznak, hogy egyre inkább enni akarjunk az általunk annyira megkedvelt mű-ételből.

Vizsgáljuk meg, mit fogyaszt a család egy héten át, és mi az, ami igazából nem is étel, ami csak egy kémia folyamatok és anyagok által összerakott anyag, amire nincs is szükségünk, ami mérgezheti a szeretteink szervezetét? Ha ez megvan, akkor szabaduljunk meg az adott „ételtől”, és ne vegyük többet. Ez nem minősül ételpazarlásnak.

Ne azzal „kényeztessük” magunkat, szeretteinket, hogy az egészségre nagyon is káros ételeket eszünk. Természetesen elmondjuk, hogy mi igenis egészségesen akarunk élni, és fontosnak tartjuk, hogy egészséges, tápláló ételt tegyünk a családi asztalra. Aztán mégis sok az epe- és gyomor bajos, egyéb emésztéssel kapcsolatos megbetegedés. Tegyük azért, hogy valóban táplálékot fogyasszon a családuk, mert azok vagyunk, amit megeszünk.

A Szentírásban (különösen az Ószövetségben) meglepően sok, az ételre, annak elkészítésére, összekeverésére vonatkozó rendelkezés és leírás van. Talán nem véletlenül!

G. LEVENTE

TUDATOS VÁSÁRLÁS

Ne pazaroljuk fáradtságos munkával megkeresett pénzünket. Az elvégzett munka utáni fizetés is Isten áldásai közé tartozik, tehát felelősséggel kell bánnunk vele.

Európában egyre súlyosabb probléma a háztartások által szemétként kidobott étel. Ez okatlan és erkölcstelen pazarlás, hiszen ehető dolgok kidobásáról beszélünk. Ugyanakkor nagy terhet és szennyezést jelent a környezetre is. Nagyvárosban élő hajléktalanok arról számolnak be, hogy a háztartások kukáiban keresgélve szinte mindig találnak ehető élelmiszert. Különösen hétvégéket követően a szemetekben lehet találni fél vagy egész kenyert, megkezdett, de el nem fogyasztott italokat, süteményeket, sajtot, csokoládét, tálcsás felvágottat, melynek legfeljebb csak a tetején lévő néhány szelete száradt meg, a többi maximális élvezetet nyújtó étel. Természetesen ez nem általánosítható, de még így is nagy a pazarlás, ami a kidobott ételt illeti.

Vidéken, kertés házakban élőként nem annyira látványos ez a jelenség, hiszen a házi állatok minden felesleget elfogyasztanak. De azért nem árt nekünk sem, ha egyre inkább odafigyelünk, mit és mennyit vásárolunk,

illetve készítünk elő, már csak a spórolás miatt is. Tudatos vásárlásról, az élelmiszerek tudatos felhasználásáról van szó.

Készítsünk bevásárló listát. Ne vásároljunk meg mindent, ami akciós, még akkor sem, ha nincs rá szükségünk. Mikor vásárolunk, illetve felhasználjuk az ételeket, vegyük figyelembe a szavatossági időt. De az is példa értékű, ha a hűtőben, kamrában lévő „felesleget” ne eldobjuk, ne elpocsékoljuk, hanem rendszeresen ajánljuk fel rászoruló embertársainknak. Mondhatjuk, hogy az úgynevezett tudatosság (tudatos élet, étkezés, vásárlás, stb...) most divat. Lehet, de gondoljunk bele, a tudatos vásárlás, élelmiszer-felhasználás által hatékonyabban tudunk hasznosítani mindazokat az áldásokat, amiket Isten nekünk adott.

Kérdezzük meg gyermekeinket, unokáinkat, mit tudnak a tudatos vásárlásáról, az étel gazdaságos felhasználásáról. Ők a legpazarlóbb rétege a társadalomnak. Miért ne lehetnénk olyan család, mely tudatosan él a testi táplálékkal, és erre neveli utódait is. Teszi ezt nem divatból, hanem Isten iránt való felelősségből, a szebb jövő és saját gyermekei érdekében.

SZABÓ JÚLIA

HAGYOMÁNYÁPOLÁS ÉS ÉRTÉKMENTÉS AZ ÉRMELLÉKEN

Évtizedekkel ezelőtt karácsony közeledtével még betlehemezők járták faluhelyen az utcákat, hogy zengő énekükkel, tréfás beszédükkel a közelgő ünnep üzenetére irányítsák az emberek figyelmét.

Tájainkon lassan feledésbe merül e szép népszokás. Egy-egy iskolai előadás alkalmával még megelevenedik a karácsonyi történet, de az utcán már ritkán lehet betlehemezőkkel találkozni.

Ezért is jelentkezett nagy örömmel a margittai Horváth János Elméleti Líceum tanulóiból alakult Betlehemi Csillagok csapata az idén immár harmadik alkalommal a SzékelyKapuk-ZöldKapuk címet viselő nemzetközi versenyre, amelynek célja a betlehemezés hagyományának felelevenítése és ápolása.

A VI-IX. osztályosokból álló csoport már októbertől nagy lelkesedéssel kezdte próbálni a betlehemes játékot.

A tavalyi betlehemezők magabiztossága, fegyelmzettsége, bátor kiállása a kezdőknek is lendületet adott. Decemberre összeért az előadás.

A gyermekek részt vettek a díszletek, a jelmezek, a pásztortánc koreográfiájának össze-

állításában, valamint az előadások helyszíneinek megszervezésében is. Magukénak érezték ezt a tevékenységet, vidám, együtt gondolkodó, egymást segítő közösségé formálódtak.

A versenykiírás szellemében boldogan vállalták, hogy műsorukat saját környezetükben minél több helyen bemutatják. Jártunk óvodákban, kisiskolásoknál Margittán és a környező településeken: Érbogyoszlóban, Magyarkécen, Monospetriben, Micskén. Szent László városába, Nagyváradra is eljutottunk. Köszöntöttünk polgármesteri hivatalokban, idősek otthonában, kisipari szövetkezetben, kórházban, gyárakban, üzletekben. Felléptünk szavalóversenyen, kórustalálkozón, jótékony-sági rendezvényen. Mint minden évben, az idén is utoljára, szenteste a református templomban „ragyogtunk fel”. Utunk végéhez érve megpihentünk Megváltónk jászolánál.

BORDÁS MÁRIA

HAGYOMÁNYŐRZÉS ÉS SZERETETSZOLGÁLAT MAGYARGOROSZLÓN

Az elmúlt év adventje nagy munkával és izgalommal telt a Magyargoroszlói Általános Iskola néhány gyermeke számára. Júda-népe csapatnévvel beneveztünk a SzékelyKapuk-ZöldKapuk című közép-európai civilizációs versenyre, amelynek keretében saját épülsünkre és környezetünk örömeire egy sok száz évre visszanyúló hagyomány ápolásában vettünk részt.

A Dramatikus Népi Játékok „Betlehemezés”-pályázatának alapkövetelménye volt egy 15-30 perces derűs, néprajzilag is értékes betlehemes játék megtanulása, amelyet december folyamán, saját környezetben, legalább 5 helyen kellett előadni, arról „Betlehemes Naplót” vezetve. A csapat messzemenően teljesítette ezt a követelményt, hiszen 17 intézményhez, többek között egyházakhoz, gyülekezetekhez, szervezetekhez, vállalkozásokhoz és 15 családi házhoz vittük el a betlehemes játékot, amelyet kiegészítettünk egy zenés- verses szavalókórossal! Célunk az volt, hogy minél több emberhez eljussunk, a szeretet lángját minél több emberhez elvigyük, közben hagyo-

mányt ápoljunk, és a szeretetet gyakoroljunk. Ahova csak bekopogtattunk, mindenütt szeretettel fogadtak, figyelemmel hallgattak.

A csoport továbbá vállalta, hogy a betlehemezés hagyományának megfelelően adományokat gyűjt szeretetszolgálati célokra. A program ezáltal felkeltette a gyermekekben az együttérzést is a bajbajutottak iránt, és rávezette őket, hogy szeretetet gyakoroljanak mások felé. Ezúton is szeretnénk megköszönni a nagyobb összegű pénzadományokat a Magyargoroszlói Református Egyházközségnek, a Magyargoroszlói Baptista Gyülekezetnek, a Diósadi Református Egyházközségnek és minden magánszemélynek, akik kisebb vagy nagyobb adománnyal támogattak minket. Ez közös siker, hiszen a csapat tagjai az adományozóktól mintegy 500 eurónyi támogatást gyűjtöttek össze és utaltak át az Európai Magyar Fiatalságért Alapítványon keresztül az Afrikáért Alapítványhoz, akik az adományból szegénységben élő kongói gyermekek taníttatását és élelmézését támogatják.

Hálásak vagyunk Istennek a lehetőségért, és függetlenül az eredményhirdetéstől minden gyermek nevében mondhatom, hogy azáltal a sok felemelő pillanat által, amiket átélünk és tapasztaltunk, mi mind nyertesek vagyunk már ennek a versenynek, mozgalomnak. Reméljük méltó hírnökei voltunk a programnak, és hitelesen tudtuk továbbadni a lángot.

FUTÓ ANGÉLA-ENIKŐ
vallás-magyar szakos tanár, Magyargoroszló

MEGEMLEKEZÉS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatom, hogy SARKADI-NAGY ZOLTÁNNÉ, született Kovács Ilona tiszteletes asszony életének 74-ik évében, 50 évi boldog házasság után 2014. december 17-én visszaadta lelkét teremtő Istenének. A drága jó leány és feleség, édesanya, nagymama és dédnagymama türelemmel viselte betegségét. Mint lelkész-feleség férje oldalán hűségesen szolgált 3 gyülekezetben.

Betegsége idején nagy vigasztalás volt számára, és örömmel ölelte nagyobbik unokája gyermekét, a kis dédunokát. Büszke volt férjére, családtagjaira, igazi lelkész-feleség volt, gazdag élettapasztalata volt, sokat olvasott, nagy tudással rendelkezett. Sokszor idézte a 90. zsoltár 10. versét: „A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő vagy legfeljebb nyolcvan esztendő nagyobb részük nyomorúság és fáradság, amely gyorsan tovatűnnek mintha repülnének.”

A temetésén jelen levő lelkipásztorok, esperesek, rokonok, ismerősök, egykori iskolatársak és a Nagykovácsy-belvárosi gyülekezet tagjai mind hálás szívvel emlékeztek a szolgáló életre, és közös énekléssel vigasztalták a gyászoló családot.

A vigasztalás igehirdetési szolgálatát Tukacs József Nagykovácsy-belvárosi református lelkipásztor végezte a 73. zsoltár 1-4. valamint a 23-26. verse alapján: „Bizony jó Izráelhez az Isten, azokhoz, akik tiszta szívűek”. Az igehirdető kiemelte, hogy az elhunyt lelkészfeleségnek boldog házasságban volt része, de szomorú esetekben is hely kellett álljon: 2002-ben elvesztette 31 éves, már családos nagy fiát, aki 2 árva gyermeket hagyott hátra, és 10 évre rá pedig a nagy leányát. Milyen fájdalmas volt anyai szívének megállni gyermekei koporsója mellett!

A gyászoló férj a temetésén Jób prófétát idézve emlékezett meg hitvestársáról: „Az Úr adta, az Úr vette el! Áldott legyen az Úrnak neve!”, és: „ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat ne vennénk-e el?”, hálát adva Istennek, hogy őt adta neki, akivel 50 évig élhetett boldog családi életet.

Kedves emlékként hadd idézzem fel, hogy úgy megmosolyogtam, amikor az utolsó személyazonossági igazolványomban a lejárat dátumához húztak egy vonalat, jelezve, az életkor ideje az örökkévalóság! Soli Deo Gloria!

SARKADI-NAGY ZOLTÁN, nyugalmazott lelkipásztor

MIT RAJZOL A GYEREK?

Minden gyerek szeret rajzolni, de vajon fordítunk-e elég figyelmet rá? Most elkezdődött sorozatunkban azt vizsgáljuk meg, mit lehet kiolvasni a gyerekrajzokból.

A gyerek sok mindent nem tud elmondani úgy, hogy számunkra érthető legyen, viszont megtaláljuk a rajzokban. Ha tudni akarjuk, hogy a helyes fejlődési szinten van, vizsgáljuk meg a rajzait. Interneten számos segítséget kapunk a rajzelemzésekhez.

Nagyon fontos: azokat a rajzait figyeljük meg, amelyeket egyedül készít, amikor senki nincs mellette, és amikor nem mondják meg neki, mit rajzoljon.

Vannak olyan szülők, akik oda sem figyelnek a rajzokra, rá sem néznek, ha a gyerek nekik rajzol. Pedig a gyerek olyankor rajzban mesél. Olyanok ezek a rajzok, mint egy tökéletesen megkomponált fogalmazás a lelkiállapotukról.

Néhány szimbólum: ha napot rajzol a gyerek, általában apja képe jelenik meg a lelkében (ha apja ellen indulat van benne, kézzel, feketével, szálkás vonalakkal átfirkálja a rajzot, eltünteti a Napot), a felhőrajz anyját idézi meg (az egyik óvodáskorú gyermek anyja mesélte, hogy amióta a betegsége miatt éjjel-nappal sapkát kellett viselnie, kislánya sapkát rajzolt az ég valahány felhőjére)

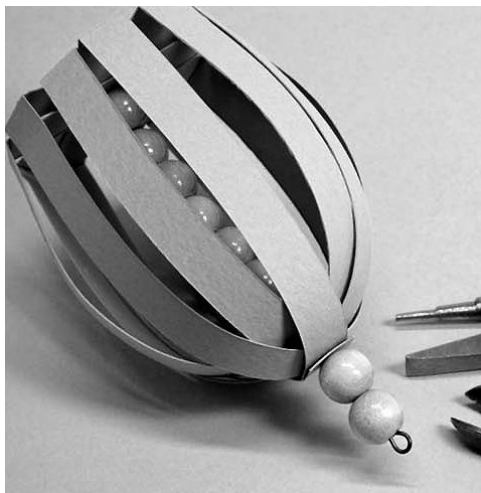
A barlang, a kemence, a sátor az anyáról emlékének jelenléte a gyermekrajzokon. Rajzol ilyen motívumokat a gyermekünk? Valamit üzeni szeretne ezzel...

(folytatjuk)

KÉZIMUNKA

Papírgömbből sokféle figura készíthető. Unalmas délutánokon, lecke után elő egy kevés színes papírt, egy ollót, Miltonkapcsot vagy ragasztót, és készítsünk figurákat. Íme egy példa: egy kis harang.

JÓ MUNKÁT!

ANNÁCSKA ÚJABB KÓPÉSÁGA

– EGY KESERVES NAP TÖRTÉNETE

Annácska nyugodtan ballagott hazafele az iskolából. Alig várta, hogy hazaérjen, mert nem sok házi feladat volt kiadva otthonra, és így ma délután sokat lehet játszani.

Otthon anyja már az előszobában várta. Szokatlanul gondterhelt volt az arca. Tudjátok, a szülőknek az az arckifejezése, amikor semmi jóra nem számíthatsz.

Vajon mit követtem el? – kérdezte meg gyorsan magától, de pillanatnyilag nem jutott eszébe semmi. Otthon mindent rendben hagyott reggel.

– Szia, anya, hazaértem! – köszönt Annácska.

– Szia, Annácska, én is hazaértem! – válaszolt komolyan anyja.

– Mi volt az iskolában? – kérdezett anyja.

– Semmi különös! – válaszolt Annácska, és igyekezett gyorsan eltűnni a szobájába. Úgy érezte, vihar közeledik, csak még nem tudta, honnan.

– Ne menj a szobádba, Anna, beszédem van veled! – szolt anyja, és vészjósló volt a hangja. Ma felhívott a Csilla anyukája, hogy verekedtél az iskolában. Csilla panaszkodik, hogy minden nap megütöd.

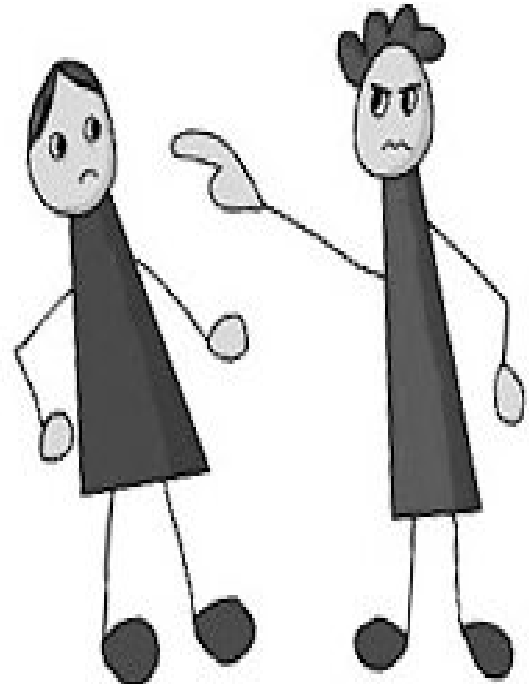
Szóval ez a gond – nyugodott meg Annácska.

– Anya, ő piszkál engem, és minden nap ő kezdi a vitákat. Én nem bántottam volna, ha nem bosszant.

– Sajnálom, Annácska, nem hiszek neked. A Csilla anyukája szerint a kislány sírva ment haza miattad ma is.

– De anya, ez nem igaz! – szolt Annácska, és megnyugodva ment a szobája felé.

– Annácska gyere vissza. Még nem végeztünk. Te miért nem meséltél erről nekem? – kérdezte anyja.

– Anya, hát a gyerekek közt vannak viták! – fakadt sírva Annácska.

– Sajnálom, Annácska, hazudtál nekem, és már nem először történik meg! – válaszolt anyja.

– De most igazat mondok! – kiáltott sírva a kislány.

– És én ezt honnan tudjam megállapítani szerinted – faggatózott anyja –, amikor már máskor is megtörtént. Ha nem szoktál volna füllenteni, most hinnék neked! Így ma nem játszatsz, hanem külön feladatokat fogsz oldani!

Annácska elkeseredett. Milyen kár, hogy nem mindig szokott őszinte lenni anyával!

De vajon a felnőttek mindig őszinték?

TÓTOS BEÁTA

REJTVÉNY

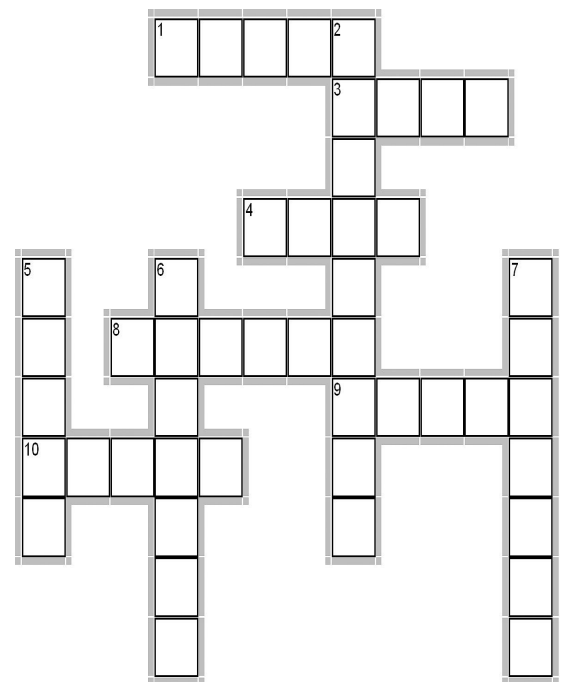
Nagyon könnyű rejtvényt készítettem elő a számotokra! Csak fel kell sorolni a meghatározások alapján az iskolában használatos tanszereket.

VÍZSZINTES

1. Írunk bele
3. Vágóeszköz az iskolában
4. Tégy bele tintát, és ír
8. Ha kihegyezed, írhatasz vele
9. Ami nem helyes, kitörli a füzetből
10. Olvasunk belőle

FÜGGŐLEGES

2. Rengeteg színes ceruza lakóhelye
5. Ebbe kerülnek a tanszerek, és általában a hátunkra vesszük
6. Ha a ceruzának kitört a hegye, vedd elő
7. Nem ceruza, mégis lehet színezz vele

EGYHÁZKERÜLETI SZÉKHÁZ ÉPÜL

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület adminisztrációs központot épít Nagyváradon, ami egyházkerületünk központi székhelye lesz. A székház építésének körülményeiről Farkas Zsolt közigazgatási előadó-tanácsos számolt be.

– Miért fontos most megépíteni az egyházkerületi központot, illetve székházat?

– Még mindig nincs az Egyházkerületnek olyan épülete, amely megfelelné az itt folyó lelki, illetve közigazgatási munka elvégzéséhez. Most látszott elérkezettnek az idő, amikor ennek a munkának neki lehetett fogni, hiszen az elmúlt huszonöt esztendőben, a legtöbb gyülekezetben a templomok, imaházak megújultak, illetve megépültek, az Egyházkerület azonban megmaradt a kommunizmus idejéből megörökölt állapotában, nem követte a gyülekezeti infrastruktúrák megújulásának útját. Egy régi hiányosságot és szükséglet pótolunk azzal, hogy egy erre a célra megtervezett épületet alakítunk ki.

– A kerületnek nem volt eddig székháza? Mi lesz a sorsa az eddig használt épületnek?

– Amit ma Egyházkerületi Székházként ismerünk, az tanintézménynek lett építve, belső elrendezése ennek megfelelően lett kialakítva, így csak nagy erőfeszítések árán lehetne átépíteni, de akkor sem működhetne hatékonyan. Jelen pillanatban a püspökség egy bérelt épületben működik, nem rendelkezik a megfelelő számú irodahelyiséggel, a szükséges hálózati és energiatakarékosági munkák kivitelezése nagyon sokba kerülne. Hosszú távon mind anyagi, mind stratégiai szempontból fontos, hogy Egyházunk Nagyváradon úgy jelenjen meg, mint ahogy egy ekkora lélek- és gyülekezetszámú egyházi intézmény meg kell jelenjen a többi felekezet illetve világi intézmény előtt. Olyan ez, mintha a településeinken nem épültek volna templomok, hanem egy nagyobbacska termet béreltek volna eleink a gyülekezeti élet folytatásához. Ahogy a templomok lelki otthonokká lettek, így az építendő egyházkerületi központ is a királyhágómelléki református nép méltó lelki háza kíván lenni.

– Van-e az egyháznak anyagi forrása erre? Miért jó befektetés ez?

– Természetesen az építkezést csak akkor szabad elkezdni, ha az építőnek jó reménye van arra, hogy azt be is tudja fejezni. Ingatlaneladásból származó bevételeink egy részét kívánjuk erre a célra fordítani, és persze ki szeretnénk használni minden olyan pályá-

zati lehetőséget, amely a terheken enyhíteni tud. A történelem már eléggé bebizonyította, hogy az ingatlan jó befektetés, értékálló, főleg akkor, ha egy ilyen jellegű, komoly üzenetet hordozó lelki házról van szó. Lelki értelemben véve pedig még jobb befektetésnek tűnik, hiszen azt üzeni, hogy minden nehézség ellenére a Református Egyház élni akar, és jövőt tervez a Partiumban.

– Milyen ütemben folyik a kivitelezés, terv szerint mikorra várható, hogy az épület használható lesz?

– 2014 késő ősszén tudtunk az építkezési munkáknak nekifogni, mert bürokratikus akadályokat kellett elhárítanunk, azonban az Úr kegyelmes volt, hiszen olyan időnk volt a múlt év végéig, hogy sokat tudtunk előre haladni. Az alapozási, illetve az alagsor betonozási munkái már megtörténtek, de a tanácsterem falai is állnak már, így ha az időjárás hidegre fordul is, a tetőszerkezetet ezen a részen be tudjuk fejezni.

– Milyen intézmények kapnak helyet ebben az épületben?

– Az egyházkerületi központba a Püspöki valamint Igazgatótanácsi hivatal minden ügyosztálya átköltözik. Ugyanakkor az új épületben, terveink szerint több olyan egyházkerületi munkapontot működtetünk majd, amelyek eddig külön épületekben folytatták tevékenységüket, mint a sajtóház vagy a levéltár.

– Ez hogyan segíti a hatékonyabb munkát, a gyorsabb ügyintézkést?

– Az átköltözés és a munkapontok összehozása az új épületbe költséghatékonyaság és működési szempontból is előnyös döntés, hiszen kevesebbe kerül majd a fenntartás, és átláthatóbb, gördülékenyebb lesz a közigazgatási munka. Az eddig használt ingatlanokat más célra lehet hasznosítani.

– Sokan lelkesen beszélnek a készülő épületről, de vannak, akik nem látják célszerűnek a tervet.

– Az Egyházkerület fejlődésének, lelki és anyagi gyarapodásának, előmenetelének örülni kell, hálával kell tekinteni mindazokra a lehetőségekre és ajándékokra, amelyeket kaptunk, hiszen nem a mánák építünk, tervezünk és dolgozunk, hanem annak a jövődőknek, amelyet hisszük, hogy az Isten készít az Ő Egyházának a Partiumban is! Összefüggéseiben és távlatokban kell látni ezt a tervet, és nem személyekhez kell kötni azt, hanem Partium református népéhez és Isten felénk irányuló szeretetéhez.

Kérdeztett: WAGNER ERIK

HEINRICH ALBERTZ

A 60-as évek Nyugat-Németországának rendszerellenes tüntetéseiből (különösen az erőszakos rendőrségi oszlatásoktól gerjesztve) a 70-es évek több szélsőbaloldali terrorista szervezete bontakozott ki. A történetben egy evangélikus lelkész több szerepben is feltűnik, akinek hite és higgadsága nyomán áldozatok nélkül ért véget egy túsdráma.

1967. június 2-án az iráni sah nyugat-berlini látogatása elleni tüntetés során Benno Ohnesorg egyetemistát egy civil ruhás rendőr (mint később kiderült: kelet-német ügynök) lelövi – alapot és nevet adva a Június 2. Mozgalom megszületéséhez. A diáktüntetések ellen szigorúan fellépő nyugat-berlini polgármester ekkor nem volt más, mint a szociál-demokrata Heinrich Albertz, evangélikus lelkész, aki viszont a következő évben kénytelen lemondani tisztségéről. Az eseményekhez kapcsolódik, hogy június 3-án, a plakátok, feliratok és jelképek betiltására válaszul a tüntetők közül nyolcan fehér pólóba öltözve sorba álltak, mindegyikükön egy-egy betűvel: elől az ALBERTZ!, hátul az ABTRETEN (Mondjon le) üzenettel. A fotó hiába járta be másnap a sajtót, leleményességük ellenére mind a nyolcukat letartóztatták, köztük egy terroristaszervezet későbbi alapító, női tagját.

A Június 2. Mozgalom nevéhez leginkább robbantások fűződnek, de ők álltak Peter Lorenz elrablása mögött is. 1975. február 27-én, három nappal a nyugat-berlini polgármester-választás előtt a keresztény-demokrata polgármester-jelöltet elrabolják, szabadon engedéséért cserébe hat fogva tartott terrorista szabadulását, pénzt és egy repülőgépet kérnek. Az emberrablók társaik repülőútjának garanciájaként Albertzot kéri fel kísérőnek, aki kizárólag lelkészi és nem volt polgármesteri státuszában vállalja a küldetést Jemenbe és vissza.

A szabadon engedett terroristák pedig annak a Baader-Meinhof csoportból alakult, Vörös Hadsereg Frakció (Rote Armee Fraktion – RAF) nevű szélsőbaloldali terroristaszervezet második generációs alapítói lettek, amely a 70-es évek számos robbantásáért, gyújtogatásáért és emberrablásáért volt felelős. A 90-es években is még létező szervezet több tagjáról utólag kiderült, hogy kapcsolatban állt a kelet-német Állambiztonsági Minisztériummal, a Stasival.

OROSZI KÁLMÁN

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Nagyvárad-Rogéiuszi Református Egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet egész normás kántori állás betöltésére folyó év április 1-től, a Romániai Református Egyház szervezetéről és kormányzatáról szóló jogszabály Harmadik fejezete, D. pontja 31. § alapján, valamint a 32. § és a 33. § (A kántor köteleességei) alapján. Jelentkezni a Lelkipásztori Hivatalban lehet szerda és szombat kivételével, naponta 9-13 óra között. Telefon: 0744-602.782. Jelentkezési határidő: 2015. március 12.

ÉVFORDULÓ

PATAKI SÁMUEL (1765-1824)

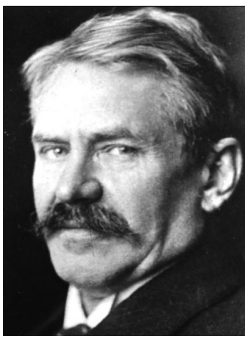

250 éve, 1765. febr. 16-án született Pataki Sámuel III. orvosdoktor, Erdély főorvosa, főkórmanyszéki tanácsos, a himlőoltás erdélyi meghonosítója.

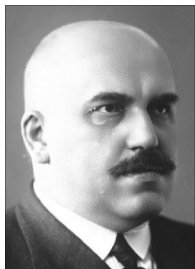
Kolozsvárott, a Fő tér és a Deák Ferenc utca sarkán lévő házában adott otthont a magyar színjátszásnak 1793-1807 között. A kvári ref. kollégiumban nevelkedő, a szegényeknek ingyenes gyógyszerterát fenntartó orvos-dinasztia 1692-től 1942-ig négy egymás utáni generációban mind Sámuel, majd Dániel és Jenő nevű orvosokat adott Erdélynek.

ERNST TROELTSCH (1865-1923)

150 éve, 1865. feb. 17-én született Ernst Troeltsch német lutheránus teológus és vallásfilozófus, a vallástörténeti iskola képviselője, a vallásszociológia tudományának megteremtője. Göttingenben (1890) magántanár, Bonnban (1892) majd Heidelbergben (1894) a rendszeres teológia, Berlinben (1915-23) a vallásfilozófia tanára. A kereszténység történetét nem dogmatikai, hanem vallástörténeti és szociológiai szempontok, egyház-szekta-miszticizmus hármastípusa alapján értelmezte.

CSIKESZ SÁNDOR (1886-1940)

75 éve, 1940. febr. 18-án hunyt el Csikesz Sándor ref. teológiai tanár. Az I. vh. idején táborigazgató, katonai énekes-, ágendás- és imakönyvet ad ki. A debreceni lelkészképző (1921), majd az egyetem (1923-40) gyakorlati teológia tanára; az Országos Ref. Lelkészegyesület főtítkára, majd alelnöke; a *Theologiai Szemle* (1925) c. folyóirat alapítója és haláláig szerkesztője; az Országos Ref. Kiállítás (1934) és a Debreceni Kollégium jubileumi ünnepségének (1938) szervezője.

FELTÁRTÁK JÉZUS ELÍTÉLÉSÉNEK HELYÉT

Egy évek óta zajló jeruzsálemi ásatás során a kutatók egy eddig ismeretlen épület falait fedezték fel, amelyet a törökök és a britek börtönként használhattak, korábban azonban Heródes palotájának része volt. A régészeti leletek, valamint a történeti források, illetve az evangélium szövegei szerint ezen a helyen folyhatott Jézus Krisztus „tárgyalása”, amely során a Megváltót halálra ítélték.

Az egyes régészeti rétegeket egymás után feltáró szakemberek az óvárosban álló, elhagyatott épület padlója alatt különös leleteket fedeztek fel – tájékoztat a mult-kor történelmi portál.

Az oszmán, illetve a brit uralom idején börtönként működő építmény alatt egy ókori palota maradványait tárták fel, s a kutatók úgy vélik, Jézus Krisztus tárgyalásának helyszínére bukkantak.

„A börtön az ókori Jeruzsálem szerves részét képezte, s a város történetének bizonyos szegleteit egyedülálló módon képes elénk tárni” – mondta az ásatást vezető régész. A börtön falai alatt az 1940-es évekre tehető vésett szimbólumoktól kezdve a keresztések korából származó festett medencén át Nagy Heródes palotájának maradványaiig a történelem több korszakából is találtak jelentős leleteket.

Évente átlagban több mint egymillió keresztény zarándokol el Jeruzsálembé, hogy sok más egyéb látnivaló megtekintése mellett körbejárhassák Jézus Krisztus szenvedésének helyszíneit. A zarándokok jeruzsálemi útvonala az elmúlt évszázadokban többször is megváltozott attól függően, hogy éppen ki uralta a várost, vagy hogy melyik helyszínt tartották fontosabbnak. A bizánci korszakban például a Via Dolorosa bejárat útvonala közelebb kezdődött a ma a város nyugati részében álló múzeumhoz. A 13. századtól kezdve azonban a kezdőpont az Antónia Erőd (egykori római katonai létesítmény az Al-Aksza, valamint az aranykupolás Sziklamecset közelében) irányába csúszott el, s ma is onnan indul a legtöbb zarándokút.

Krisztus kihallgatásának és elítélésének helyszínéről folyamatosan zajlik a vita a hívők, a vallási vezetők, a történészek és a régészek között. A helyszínnel kapcsolatos ellentétek az evangéliumok különböző értelmezéséből fakadnak. Az evangélisták lejegyezték, miként vitték Jézust Pilátus elé, akinek otthonára a latin „praetorium” kifejezésnek megfelelő szót használták, amely gyakorlatilag egy római katonai tábor táborszórárt jelenti. Sokak szerint azonban Pilátus ekkor már beköltözhetett Heródes egykori palotájába, és ott, illetve annak kapujában fogadhatta a tömeget.

A régészek abban biztosak, hogy az említett, Heródes által épített palota Nyugat-Jeruzsálem azon részén található, ahol az egykori oszmán börtön is áll. A régészek szerint aligha kétséges, hogy a tárgyalás valahol Heródes palotáján belül zajlott le. „Kaifástól a helytartóságra vitték Jézust. Kora reggel volt. A zsidók nem mentek be a helytartóságra, nehogy tisztátalanná váljanak, s elkölthessék a húsvéti bárányt. Ezért Pilátus jött ki hozzájuk...” – olvashatjuk János evangéliumában (Jn 18,28-29), amelyből kiderül, hogy ezt követően Pilátus visszament az épületbe, és ott faggatta Jézust. A régész szerint az ásatások mindezt alátámasztották, így több mint valószínű, hogy a palotában ítélték el a Megváltót. „A régészeti-történeti leletekből, valamint az evangéliumokból ugyanarra lehet következtetni, a különböző források egybecsengenek – fontos szeglete tárult fel Jeruzsálem történetének” – mondta David Pileggi, Jeruzsálemben élő anglikán lelkész és kutató.

FRICKA

Két lelkipásztor teológiai kérdésekről beszélget. Egyszer az egyik megszólal:

– Tudod, bevallom neked őszintén, immár negyven éve vagyok lelkipásztor, de a Jelenések Könyvét nem értem.

Megszólal a másik lelkipásztor:

– Nem könnyű könyv, de megmagyarázom! Lemondóan legyint erre az első lelkész:
– Magyarázni azt én is tudom, de érteni nem értem!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Tóts Beáta, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.
Felelős szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovai (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.